

Noms populars de núvols, boires i vents

Puig-reig

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Puig-reig

Coordenades:

Latitud: 41.97408
Longitud: 1.87893
UTM Est (X): 407117
UTM Nord (Y): 4647506

Classificació

Número de fitxa 08175 - 246
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Tradició oral
Estat de conservació Regular
Protecció Inexistent
Ús actual: Social
Titularitat Pública

Fitxes associades:

[Llegenda del Cavaller de Merola](#)

[El salpàs de la parròquia de Sant Martí de Puig-reig](#)

[Refranys del terme municipal](#)

[Llegenda de la ciutat de Tiró](#)

[Goigs de Sant Mateu de l'Ametlla de Merola](#)

[Goigs de Sant Sadurn de Fonollet](#)

[Goigs de Santa Rita de Cassia del Lladó](#)

Autoria de la fitxa Rosa Serra Rotés i Jordi Piñero

Data de registre de la fitxa: dt., 15/03/2011 - 01:00

Descripció

- Núvols i boires: "Quan les muntanyes de Montserrat porten barret, plou"; "Bassetes al cel, pastetes a la terra", "Boira gebradora", "Boira pixanera", "Boira ploranera", "Broma baixa". "Broma tova", "Calitja", "Castelleres al Clot de la Miquela" o "Clot de la noia tapat" o "Forat de la Minyona", "Castellera de la Mestressa de la Serra", "La processó de núvols de Periques", "Rojor al vespre, sol a la finestra; rojor al matí, la pluja ja es aquí".

- Altres: Gebre, gebrada, mullena; "Per la Mare de Déu d'agost, a les 7 ja es fosc". "Aigua Senyor, que de vi ja en venen!", "Al temps del Cu-Cut, al matí moli al vespre eixut", "Bon vent t'apreti!", "Llampega al cul de la Pellota", "Llampega a marina, procura, llenya i farina", "Març marçot, mata la vella al costat del foc, i la jove si pot". "Neu rodona, d'altra en dóna", "Pel maig cada dia un raig", "Pel juliol, ni dona ni cargol", "Per sant Andreu, pluja o neu o fred molt greu".

- De tots els fenòmens meteorològics, el que feia més por era el de la secada, que perjudicava a tothom, pagesos i treballadors de les fàbriques per què el riu baixava sec. Si situació era extrema la parròquia preparava pregaries demanant la gràcia de la pluja; l'evidència més extrema de secada la marcava el fet de treure els Sants Màrtirs de Serrateix.

Història

Informadors i col·laboradores del treball de recerca sobre "Els noms populars de núvols, boires i vents al Berguedà" del municipi de Puig-reig: Lluís Badià i Casafont (67 anys), Carme Busquets i Galera de cal Jep de Borbons (56 anys), M. Gràcia Dolla i Ccapellas de cal Timò (77 anys), Montserrat Campà i Solà de cal Prat (62 anys), Maria Gonfaus i Reig de cal SantGgelis (76 anys), Sònia Guitart i Soler del Serrat (74 anys), Faustí Horta i Santandreu del Cafè Nou /77anys), Miquel Planas Santandreu de cal Prat, nascut al Pla de Pinós de Merlès (77 anys), Rafael Rafart i Busquets de Borbons (68 anys), Maria Santasusanna i Puig de les Abelles (76 anys). Va fer d'enllaç mossèn Josep Solà i Casals. Les entrevistes es van fer entre el 25 de novembre de 2009 i el 17 e desembre de 2009.

Bibliografia

ESTRUCH I SUBIRANA, Maria (2011). Els noms populars, de núvols, boires i vents al Berguedà, Edicions Albí, Berga.

Fitxes d'Etnografia i Folklore del Berguedà. Municipi Puig-reig. Àmbit de Recerques del Berguedà, 1985.